

daarvan geen succes mag worden verwacht moge uit hetgeen zojuist onder 2 werd opgemerkt, blijken.

4. Wel kan het ontbreken van een geldige overeenkomst tot arbitrage voor de Pres. reden zijn om zijn exequatur te weigeren. De Pres. kan immers zijn bevel tot tenuitvoerlegging weigeren als er van kennelijke strijd met de openbare orde sprake is. Hem moet dan wel kennelijk blijken dat pp. geen arbitrage waren overeengekomen, wat i.c. niet het geval was.

5. Een dergelijk geval kan zich dus reeds bij de Pres. afspelen als men tijdig – na ontvangst van het veroordelend vonnis – hem er van verwittigt gehoord te willen worden. Meer dan voorheen verwacht ik in de toekomst een hoor en wederhoor van pp. bij de Pres., zij het – ik herhaal – alleen als men kan volhouden dat er van kennelijke strijd met de openbare orde of goede zeden sprake is, de enige grond voor weigering van het exequatur volgens art. 1063.

President Rechtbank Utrecht 7 augustus 1986. Kort Geding 1986, 413.

Wickes B.V. ca. Thernwood AB en ABN

Bankgarantie volgens Rotterdam Guarantee Form 1985 voor uitbetaling na 'valid arbitration award'

1. Wickes B.V. werd bij arbitraal vonnis van 30 mei 1986 veroordeeld om f 350 000 te betalen aan de Zweedse N.V. Thernwood. Wickes dagvaarde Thernwood op 23 juni 1986 tot vernietiging van dit arbitrale vonnis op gronden ontleend aan art. 649 Rv (oud). Zoals gebruikelijk onder de oude wet werd tevens voorwaardelijk verzet gedaan tegen een eventueel door de Pres. van de Rb. Amsterdam, waar het vonnis was gedeponerd, te verlenen exequatur op het arbitrale vonnis.

Hangende de arbitrage had Thernwood op 18 dec. 1985 conservatoir derdenbeslag doen leggen ten laste van Wickes onder de ABN voor f 450 000. Dat beslag was op 20 dec. 1985 opgeheven na de mededeling van de ABN dat zij een bankgarantie zou stellen voor een bedrag van f 400 000. Die bankgarantie werd op 30 juli 1986, na het veroordelend vonnis van 30 mei 1986, verstrekt.

De tekst van de bankgarantie was gebaseerd op het zogenaamd Rotterdam Guarantee Form 1985. Volgens die tekst kon de bankgarantie worden ingeroepen indien de betalingsverplichting van Wickes vaststond op grond van een 'valid arbitration award' (Nederlandse tekst 'wettige arbitrale beslissing').

Thernwood meende reeds gerechtigd te zijn tot uitbetaling onder de bankgarantie van f 400 000 omdat een 'valid arbitration award' was geweest. Wickes en ABN verzetten zich daartegen stellende dat uitbetaling eerst zou kunnen worden gevorderd als op de vernietigingsprocedure was beslist. Wickes vorderde derhalve dat de Pres. de ABN zou verbieden enige betaling uit hoofde van de bankgarantie te doen en Thernwood te verbieden zulks van de ABN te verlangen voordat bij gewijsde op de vernietigingsactie zou zijn beslist.

2. De procedure bij de Pres. draaide dus om de vraag wat onder een 'valid arbitration award' in de bankgarantie moest worden verstaan. Pp. waren het er over eens dat die woorden op zich niet duidelijk waren. Ook waren zij het er over eens, dat uit de geschiedenis van de totstandkoming van de tekst van het Rotterdams Garantieformulier geen duidelijke aanwijzing daartomtrent viel af te leiden. De Pres. overwoog hieromtrent onder andere:

'3.3 Aangenomen moet worden dat de toevoeging van het bijvoeglijk naamwoord "valid" c.q. "wettige" de bedoeling heeft om een arbitraal vonnis een nadere kwalificatie te geven, maar de vraag is wat de strekking daarvan is.

3.4 ...

Het wordt niet aannemelijk geacht, dat met het woord "valid" alleen wordt bedoeld op het exequatur, en derhalve op de summier toetsing door de Pres. en dat dit niet zou omvatten de eigenlijke toetsing conform art. 649 Rv door de Rb.

Wil het woord "valid" betekenis hebben, dan dient aangenomen te worden dat het de be-

doeling is daarmee aan te geven dat i.c. de bankgarantie pas kan worden ingeroepen als bijgevoegde in de vernietigingsprocedure is beslist.

3.5 Een dergelijke uitleg sluit ook veel beter aan bij de regeling zoals deze in de bankgarantie is gegeven voor het geval dat pp. hun geschil bij de gewone rechter aanhangig maken. In die situatie is – daarover zijn pp. het eens – uitbetaling onder de garantie pas mogelijk na een gewijsde.'

3. De Pres. overwoog derhalve dat het voor 'valid' niet voldoende was dat het arbitrale vonnis de summere controle van de Pres. was gepasseerd en van een exequatur was voorzien, maar dat i.c. de bankgarantie eerst kan worden ingeroepen na een voor Thernwood gunstige uitslag in de vernietigingsprocedure. Uitbetaling van de bankgarantie werd derhalve onder de tekst van het Rotterdams Garantieformulier voorkomen door een actie tot vernietiging in te stellen.

4. Het geval speelde onder het oude arbitragerecht, volgens hetwelk een actie tot vernietiging ex art. 649 Rv de tenuitvoerlegging van het arbitrale vonnis schorste. Onder het sinds 1 dec. 1986 geldende nieuwe arbitragerecht heeft het instellen van de actie tot vernietiging geen schorsende werking; aldus art. 1066, eerste lid. De gedaagde in de vernietigingsprocedure kan echter aan de rechter die over de vernietiging oordeelt (de Rb.) het verzoek doen de tenuitvoerlegging te schorsen totdat over de vordering tot vernietiging onherroepelijk is beslist; aldus het tweede lid van het nieuwe art. 1066. Bij toewijzing van dit verzoek kan de rechter bepalen dat door de verzoeker zekerheid wordt gesteld, terwijl hij bij afwijzing van het verzoek kan bepalen dat de wederpartij zekerheid stelt (een bankgarantie); aldus het vijfde lid van art. 1066. In beide gevallen is er nog geen sprake van een 'valid' arbitraal vonnis. Ook onder het nieuwe recht kan eerst op de bankgarantie een beroep worden gedaan indien over de vordering tot vernietiging uiteindelijk is beslist. Dit komt dus overeen met de interpretatie welke de Pres. Utrecht aan 'valid arbitration award' in zijn hierboven besproken beschikking heeft gegeven.

Wetgeving en reglementen

Nieuwe arbitragereglementen NOFOTA en NAI

Inleiding

Op 1 dec. 1986 is de nieuwe arbitragewet in werking getreden (Boek IV, art. 1020-1076 Rv).¹ Zoals bekend is de Nederlandse wettelijke arbitrageregeling hiermede ingrijpend gewijzigd. Voor de vele arbitrage-instellingen die dit land rijk is, brengt dit de noodzaak tot wijziging van hun arbitragereglementen met zich mee. De Redactie van het Tijdschrift voor Arbitrage hoopt dat door publikatie van enige gewijzigde reglementen informatie kan worden verschaft aan arbitrage-instellingen welke nog niet tot aanpassing van hun reglement zijn overgegaan.

In dit nummer vindt de lezer twee gewijzigde reglementen, waarbij een verschil in aanpak naar voren komt: het reglement van de Netherlands Oils, Fats and Oilseeds Trade Association (NOFOTA), in de Engelse taal, en het reglement van het Nederlands Arbitrage Instituut (NAI), in het Nederlands.² Het NOFOTA Reglement trad in werking op 1 april 1986,³ en het NAI Reglement tegelijk met de nieuwe arbitragewet op 1 dec. 1986.

Het NOFOTA Reglement is typisch voor de produktenarbitrage, en is uiterst kort gehouden: slechts twaalf artikelen. Het NAI is een algemene arbitrage-instelling, niet gebonden aan enige branche van handel en bedrijf. Het NAI Reglement gaat dan ook uit van een andere

1. Zie o.a. TvA 86/5; Prof. mr P. Sanders, 'Het Nieuwe Arbitragerecht', p. 185-201, en de tekst van de nieuwe wet, p. 213-228.

2. Vertalingen in het Engels, Frans en Duits zijn in voorbereiding.

3. Behoudens Rule 1(3), welke tegelijk met de nieuwe wet van kracht werd.